

Skolplan för Borås kommun

Lust att lära
- möjlighet att lyckas

**Bildning -
väl fungerande medborgare**

**Förskola / skolbarnsomsorg
Grundskola / Särskola**

Kvalitetssäkring
Kompetensutveckling
Vägledning
Pedagogiskt ledarskap
*Språkutveckling - läs-
och skrivutveckling*
*Läroplan, skolplan,
lokal arbetsplan*

**Gymnasieskola / Gymnasiesärskola
Vuxenutbildning**

Värdegrund

Innehåll

Inledning, definitioner	4
Statens uppdrag till kommunen och förskola/skola	6
Särskilt prioriterade åtgärder	8
Riktlinjer för kvalitetsutveckling	10
- helhetssyn på lärande och utveckling	10
- inflytande och delaktighet	11
- barn, ungdomar och vuxenstuderande i behov av särskilt stöd	12
- välutbildad och engagerad personal/ god arbetsmiljö	12
Utvärdering av skolplanen	14

Inledning

Skolplanen är politikernas uppdrag till de anställda inom förskoleverksamheten och skolan i Borås kommun.

Definition av begrepp i skolplanen

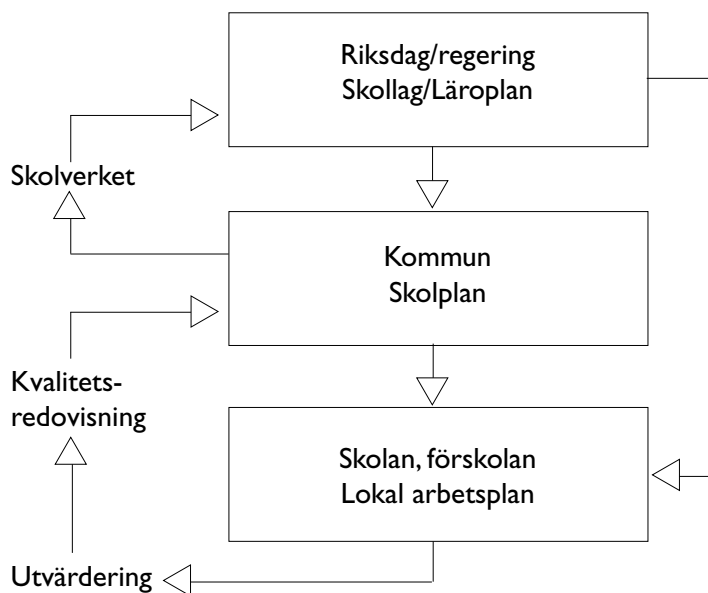
Skolplan	Plan för förskoleverksamhet och skola
Förskoleverksamhet	Förskola, familjedaghem, öppen förskola
Skola	Förskoleklass, grundskola, särskola, skolbarnsomsorg, musikskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, komvux och särvox
Barn	Barn upp till skolstart
Elev	Barn som börjat skolan, ungdomar, vuxenstuderande
Lärare	Förskollärare, fritidspedagog, lärare
Ledare	Föreståndare, områdesföreståndare/ansvarig, enhetschef, verksamhetschef, gymnasiechef, vuxenutbildningschef, rektor, biträdande rektor
Personal	Samtlig personal
Nämnd	I Borås ansvarar kommundelsnämnderna för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen, grundskola och särskola, och utbildningsnämnden för gymnasie- och vuxenutbildning

Hälsofrämjande skola	En förskola/skola som ser barnens/ elevernas och personalens goda hälsa som en viktig och nödvändig förutsättning för lärande
Värdegrunden	Förskolans/skolans verksamhet ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respektera vår gemensamma miljö. Förskolan/skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos barnen/eleverna förankra grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på (se vidare LPFÖ98, LPO 94, LPF 94).

Statens uppdrag till kommunen och förskola/skola

Riksdag och regering har fastställt nationella mål och riktlinjer för verksamheten i förskola och skola samt har uppdragit åt kommunen att ansvara för organisation av verksamheterna så att de nationella målen uppnås.

SKOLPLAN

Enligt skollagen 2 kap 8 § är kommunen skyldig att genom en skolplan visa hur skolan i kommunen ska gestaltas och utvecklas och vilka åtgärder som kommunen avser att vidtaga för att uppnå de nationella mål som satts upp för skolan. Kommunen ska kontinuerligt följa upp samt utvärdera skolplanen. Planen ska vara ett levande dokument och ligga till grund för de lokala arbetsplanerna.

LOKAL ARBETSPLAN

På varje enhet ska enligt statlig förordning finnas en lokal arbetsplan. Av denna ska dels framgå hur målen för utbildningen

ska uppnås och dels hur riktlinjerna i kommunens skolplan genomförs. Ledaren för verksamheten ansvarar för att arbetsplanen upprättas, genomförs och kontinuerligt utvärderas.

ÅRLIGA KOMMUNALA KVALITETSREDOVISNINGAR

Kommunen ska enligt förordning (1997:02) ta fram årliga kvalitetsredovisningar. Dessa grundas i Borås på utvärderingsplanen av skolplanen, mål i lokala arbetsplaner och nämndernas eventuella prioriterade mål. Redovisningen ska innehålla "en bedömning dels i vilken mån målen för utbildningen uppnåtts, dels vilka åtgärder som behövs om målen inte uppnåtts".

Särskilt prioriterade åtgärder

Borås kommun har antagit visionen ”Lust att lära - möjlighet att lyckas”. Visionen ska lyfta och genomsyra verksamheten.

Av de fastställda målen enligt läroplanerna, programmålen för de frivilliga skolformerna samt kursplanerna framgår att barnet/eleven ska uppnå nationellt fastställda mål. Rektor och lärare har ansvar för att målen uppnås.

Kommunens skolplan ska enligt skollagen ange kommunens åtgärder för att de nationella målen ska kunna uppnås. Den viktigaste åtgärden kommer därför att vara en kontinuerlig kontroll av att barnen/eleverna når upp till de nationella målen. För de barn/elever som inte bedöms nå målen ska åtgärdsprogram med särskilda stödåtgärder upprättas.

Att alla barn/elever utvecklar ett rikt och nyanserat bruk av svenska språket har stor betydelse för att de ska kunna uppnå de nationella målen. Inläring av svenska språket är därför en mycket viktig uppgift för alla som arbetar i verksamheten. Skolbiblioteken har här en central roll. För de barn/elever som har annat modersmål än svenska ska förskolan/skolan beakta att utvecklingen av modersmålet och den identitet, som det är en del av, har betydelse för svenskinläringen.

Vid resursfördelning och läsårsplanering ska tidig inläring av svenska språket prioriteras. Av förskolans/skolans arbetsplan ska framgå hur denna prioritering genomförs.

Särskilt prioriterade mål

- Alla barn skall nå en för åldern och utifrån egna förutsättningar relevant språkutveckling under förskoletiden.
- Alla elever i grundskolan når målen i svenska, matematik och engelska för att bli behöriga till de nationella programmen.
- Eleverna i gymnasieskolan och komvux når minst betyget

godkänt i programmets samtliga kurser, med särskild betoning på svenska, matematik och engelska.

- Stärkt kontakt och samarbete mellan de olika skolformerna.

Särskilt prioriterade åtgärder

- Genom allsidig verksamhet stimulera tidig språkutveckling och alternativa kommunikationsmetoder.
- De diagnostiska proven i år 2 och nationella proven i år 5, 9 och i gymnasieskolan är obligatoriska, och de diagnostiska proven i år 7 rekommenderas.
- Diagnostiska tester i gymnasieskolans år 1 i svenska, matematik och engelska, för att rätt stöd ska kunna sättas in.
- Utveckla metoder så att barnen och eleverna får insikt om sin egen mognad och kunskapsutveckling.
- Ge varje barn och elev en individuell utvecklings- eller studieplan.
- Kommunfullmäktige avsätter i budgeten för 2001 resurser för en nivåhöjning av anslagen till skolan för att nå målen i skolplanen.

Riktlinjer för kvalitetsutveckling

HELHETSSYN PÅ LÄRANDE OCH UTVECKLING

Mål att sträva mot

- Alla barn och elever utvecklas till kunniga, ansvarskännande och socialt väl fungerande människor.
- Alla barn och elever upplever olika uttryckssätt för kunskap i ett tillåtande och uppmuntrande idé- och utvecklingsklimat, som stärker lusten till lärande.
- Komma tillrätta med mobbning, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och utslagning, som drabbar en del barn och elever.
- Utveckla ett positivt samarbete mellan förskolan/skolan och övriga samhället.
- Höja den allmänna utbildningsnivån och förbereda alla för ett livslångt lärande.
- Stimulera eleverna till eftergymnasiala studier.
- Kulturinstitutionerna bör vara en nära och naturlig samarbetspart.

Mål att uppnå

- All pedagogisk planering utgår från barnens och elevernas kunskaper och erfarenheter. Pedagogen skall i samråd med alla barn och elever sätta mål, planera och utvärdera barnets/elevens lärande.
- Pedagogisk dokumentation (t ex individuella utvecklingsplaner) ska öka kunskapen hos personalen och föräldrarna om barnets eller elevens läroprocess.
- Organisera arbetet i väl fungerande arbetslag med gemensam planering och gemensamt ansvar för utveckling och lärande hos en grupp barn/elever. Olika kompetenser kan komplettera varandra och betraktas som likvärdiga.
- Verksamhet och upplevelser inom alla kulturområden ska vara en naturlig del av barnens och elevernas vardag och en viktig del av lärandet.
- Varje barn och elev får möjlighet att regelbundet bekanta

sig med vardagsnära teknik och naturvetenskap, och intresset stimuleras och utvecklas.

- Mobbning ska upptäckas och åtgärdas omgående.
- Rasism och främlingsfientlighet måste motverkas med aktiva insatser som etiska samtal som ger möjlighet till personliga ställningstaganden.
- Utveckla hos barnen och eleverna respekt och ansvar för den gemensamma miljön.
- Uppmuntra barns och elevers internationella kontakter och exempelvis EU-projekt för att skapa förståelse och acceptans för likheter och olikheter och ge ökad insikt om olika kulturer.
- Utveckla och intensifiera ett positivt och respektfullt samarbete mellan förskola, skola och hem.

INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET

Mål att sträva mot

- Barn och elever kan ta eget ansvar och initiativ i det dagliga arbetet.
- Uppmuntra elevernas engagemang i klassråd, elevråd och elevföreningar och i skolans arbetsmiljöarbete.
- Möt varje barn eller elev och dess familj med respekt och omtanke utifrån deras olika förutsättningar.

Mål att uppnå

- Barn/elever och föräldrar får löpande tydlig information om verksamheten.
- Barn/elever och föräldrar får en reell möjlighet att påverka planering, innehåll och utformning av verksamheten.
- Barnen/eleverna får utifrån egna förutsättningar ett allt större ansvar för sitt lärande.
- Elevernas och föräldrarnas val av förskola och skola/ utbildning tillgodoses i så stor utsträckning som möjligt.

BARN, UNGDOMAR OCH VUXENSTUDERANDE I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD

Mål att sträva mot

- Samarbete mellan BVC (barnavårdscentral) och förskolan stärks.
- Förskolan/skolan ger **alla** barn/elever en trygg, utvecklande och meningsfull verksamhet.
- Problem av social, pedagogisk och psykologisk karaktär förebyggs.
- Arbets sätt i alla skolformer utvecklas för att undvika studieavbrott i de frivilliga skolformerna.

Mål att uppnå

- Förskolan/skolan garanterar resurser för barn/elever i behov av särskilt stöd.
- Samarbetet utvecklas mellan de verksamheter som kommer i kontakt med barn, elever och vuxenstuderande i behov av särskilt stöd.
- Åtgärdsprogram som ett pedagogiskt redskap upprättas för barn och elever i behov av särskilt stöd.
Åtgärdsprogrammen sätts in tidigt, följs upp löpande och ändras vid behov. Även de elever som vid de diagnostiska proven i år 2 eller nationella proven i år 5 och 9 visar sig behöva särskilt stöd ska få individuella åtgärdsprogram.
Åtgärdsprogrammen ska utarbetas i samråd med eleverna och föräldrarna.

VÄLUTBILDAD OCH ENGAGERAD PERSONAL/ GOD ARBETSMILJÖ

Mål att sträva mot

- Utveckling av den pedagogiska kompetensen ger beredskap för förändringsarbete.

- En levande pedagogisk debatt och erfarenhetsutbyte mellan förskolor, skolor och högskolor.
- Kontinuerlig utbildning för alla ledare stärker det pedagogiska ledarskapet.
- Kontinuerlig kompetensutveckling utvecklar verksamheten så att barn och elever når de nationella målen.
- Kompetensutveckling ger även möjlighet till karriär för personalen.
- Den fysiska inre miljön ger genom planerat kontinuerligt underhåll förutsättning för verksamhet av hög kvalitet.
- En hälsofrämjande förskola/skola för alla.
- All personal kan känna yrkesstolthet och arbetsglädje.

Mål att uppnå

- All personal har rätt utbildning och god kompetens.
- Varje förskola/skola gör en kompetensutvecklingsplan byggd på måldokumentens krav och verksamhetens behov för att öka personalens pedagogiska och metodiska kunskaper, fackkunskaper, sociala kompetens och omvärldskunskap.
- Alla engagerar sig i arbetet för en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

Utvärdering av skolplanen

Uppföljning och utvärdering av verksamhet och resultat är en viktig del i målstyrningen. Uppföljning är en löpande kontroll av att beslut verkställs och ger kunskap om vilka områden som bör ingå i en utvärdering.

Kvalitetsredovisningar från varje enhet sammanställs av varje nämnd enligt skolverkets allmänna råd, skolplanens krav på uppföljning och nämndens eventuella anvisningar; och redovisas årligen till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen av skolplanen, vilket sker genom kvalitetsredovisningarna.

UPPDRAG

Särskilda åtgärder

Samtliga ledare i förskolan ansvarar för att

- barn med försenad språkutveckling tidigt uppmärksammas så att rätt stöd kan sättas in.

Samtliga rektorer ansvarar för att

- efter varje läsår/årsslut i kvalitetsredovisningen redovisa vad som gjorts och vad skolan planerar att göra för att alla elever ska nå de nationella målen.
- andelen elever som uppnått målen i de nationella proven i år 5 och 9 och gymnasieskolan redovisas i kvalitetsredovisningen.
- andelen elever med minst G i svenska, engelska och matematik i år 9 redovisas i kvalitetsredovisningen.

Helhetssyn på lärande

Samtliga ledare i förskolan och rektorer ansvarar för att

- arbetet med att utveckla det individfokuserade och undersökande arbets sättet redovisas i kvalitetsredovisningen.

- den pedagogiska planeringen låter alla barn och elever utvecklas i sin egen takt och efter sina förutsättningar, och att redovisa detta i kvalitetsredovisningen.
- samverkan mellan förskolor, skolor och skolformer sker, och redovisas i kvalitetsredovisningen.
- datortäthet i skolan, IT-projekt och användningssätt samt projekt för att öka intresset för naturvetenskap och teknik redovisas i kvalitetsredovisningen.
- verksamheten organiseras i arbetslag.
- förekomst av mobbning samt arbetet med att förebygga och motverka mobbning, kränkande särbehandling, sexuella trakasserier och studieavbrott redovisas i kvalitetsredovisningen.

Dessutom ansvarar skolledningen vid gymnasieskolan och komvux för att

- skolan samarbetar med näringslivet om praktik och inriktning av utbildningen.
- ungdomar och vuxna stimuleras att söka högskola samt förbereds för yrkesverksamhet.

Inflytande och delaktighet

Samtliga ledare i förskolan och rektorer ansvarar för att

- insatser för ökat barn/elev- och föräldrainflytande redovisas i kvalitetsredovisningen.
- föräldraföreningar och elevråd får stöd i sitt arbete.
- elevråd, elevskyddsombud och representanter i skolkonferenser utbildas.
- föräldrar och barn/elever får kännedom om innehållet i skolplanen.

Barn och ungdomar i behov av särskilt stöd

Samtliga ledare i förskolan och rektorer ansvarar för att

- samarbetsformer mellan BVC (barnavårdscentral) och förskola utvecklas.

- elevvårdsinsatser i hög grad görs i förebyggande syfte.
- åtgärdsprogram upprättas och följs upp kontinuerligt och att antalet åtgärdsprogram redovisas i kvalitetsredovisningen.
- resurser garanteras de barn och elever som är i behov av särskilt stöd.
- tillgodose behovet av specialpedagoger och elevvårdande personal.

Välutbildad och engagerad personal/god arbetsmiljö

Samtliga ledare i förskolan och rektorer ansvarar för att

- årligen upprätta kompetensutvecklingsplaner.
- genomföra och följa upp kompetensutveckling för verksamhetens behov.
- effekterna av gjord fortbildning, kopplad till särskilt prioriterade mål och åtgärder, redovisas i kvalitetsredovisningen.

Samtliga arbetsledare ansvarar för att

- årliga medarbetarsamtal med personalen genomförs.
- upprätta individuella kompetensutvecklingsplaner i samarbete med personalen.

Samtliga nämnder ansvarar för att

- alla ledare får grundläggande och fördjupande ledarutbildning enligt det personalpolitiska programmet.
- skapa förutsättningar för ledares pedagogiska ledarskap.
- följa upp arbetsmiljön för personalen.

**Lust att lära
- möjlighet att lyckas**

BORÅS KOMMUN

**501 80 Borås
033-35 70 00
www.boras.se**